Transit Beyannamesinde Çekici Plakası - 19.06.2026

Bu doküman, ilgili mevzuat metnini AB Global Mevzuat Arşivi düzeninde sunar.

T.C.

TİCARET BAKANLIĞI

Gümrükler Genel Müdürlüğü

Sayı: E-96603261-120.05.08-00123328470

Konu: Transit Beyannamesinde Çekici Plakası

19.06.2026 /123328470

DAĞITIM YERLERINE

Bakanlığımıza intikal eden muhtelif dilekçelerde; ülkemizden çekicisiz sevk edilen yarı römorklara ilişkin transit işlemlerinde, de, çekici plakasının da beyan edilmesinin zorunlu tutulduğu, bu durumun uygulamada duraksamalara ve taşımacılık operasyonlarında tıkanıklıklara yol açtığı belirtilmektedir.

Bilindiği üzere, araç kombinasyonlarında çeşitli sebeplerle çekici plaka bilgisinin henüz bilinmediği ya da halihazırda kullanılan çekicinin taşımanın ilerleyen aşamalarında değişeceği durumlarda beyan sahibince çekici plaka bilgisinin beyannameye yazılamadığı ya da beyannameye yazılan çekici plakasının bilahare değiştirildiği durumlar söz konusu olabilmektedir.

Ortak Transit Rejimine İlişkin Sözleşmenin "Transit Beyannamesi Formlarının Doldurulmasına İlişkin Açıklayıcı Not" başlıklı İlave B6 kısmında: ilişkin; taşıma

Hareketteki taşıma aracının kimliği ve kayıtlı olduğu ülke bilgilerinin girileceği 18 no.lu kutuya

"Hareket idaresine sunulmak üzere eşyanın doğrudan yüklendiği taşıma aracının (karayolu aracı, gemi, demiryolu vagonu, hava taşıtı) kayıt numara(lar)ı veya adı gibi kimlik bilgisi ve taşıma aracının (veya birçok taşıma aracı varsa diğerlerini hareket ettiren aracın) kayıtlı olduğu ülke kodu, bu amaçla belirlenmiş kodlara uygun olarak yazılır. Örneğin, farklı taşıt kayıt numaralı çekici ve römork kullanıldığında, hem çekici hem römorkun kayıt numaraları ve çekicinin kayıtlı olduğu yazılır. ülke

Ancak, eşyanın karayolu taşıtları ile taşınacak konteynerlerde taşınması halinde, yetkili makamlar, transit beyanı düzenlendiği anda hareket noktasındaki lojistik durumunun taşıma aracının kimliğinin ve kayıtlı olduğu ülkenin belirlenmesine imkan vermediği ve taşıma aracına ilişkin gerekli bilginin 55 no.lu kutuya sonradan girileceğinin taahhüt edildiği durumlarda asıl sorumlunun bu kutuyu boş bırakmasına izin verebilir.

Sabit taşıma tesisleri ile taşıma yapılması durumunda, bu kutuya kayıt numarası veya kayıtlı olunan ülkeye ilişkin herhangi bir bilgi yazılmaz. Demiryoluyla taşıma yapılması durumunda, kayıtlı olduğu ülke yazılmaz.

Diğer durumlarda, kayıtlı olunan ülke beyanı Akit Taraflar için ihtiyaridir."

ifadesi,

Sınırı geçen hareketli taşıma aracının kimliği ve kayıtlı olduğu ülke bilgilerinin girileceği 21 no.lu kutuya ilişkin ise;

"Bu kutuya kimlik bilgilerinin girilmesi koşulu Akit Taraflar için ihtiyaridir.

Bu kutuya kayıtlı olunan ülkenin girilmesi koşulu zorunludur.

Bununla birlikte, eşyanın demiryolu ile veya sabit taşıma tesisleri ile taşınması durumunda, kayıt numarası veya kayıtlı olunan ülke ile ilgili herhangi bir bilgi yazılmaz.

Uygun kodlar kullanılarak, ortak transit rejimine tabi tutulduğu anda bilindiği kadarıy la, hareket idaresinin bulunduğu Akit Tarafın sınır geçiş noktasında kullanılması düşünülen hareketli taşımıa aracının (hareket ettiren taşıma aracının) cinsi ve (kamyon, gemi, demiryolu vagonu, hava taşztı), kimlik bilgilerinden (örneğin, kayıt numarası veya adı) sonra kayıtlı olduğu ülke kodu

girilir.

Kombine taşımacılık durumunda veya birden fazla taşıma aracının bulunması halinde, hareketli taşıma aracı tüm kombinasyonu hareket ettiren araçtır. Örneğin, gemiye yüklenmiş bir kamyon söz konusu ise, hareketli taşıma aracı gemidir. Çekici ve römork söz konusu ise, hareketli taşıma aracı çekicidir."

ifadesi yer almaktadır.

Diğer taraftan, Gümrük Genel Tebliği (Transit) (Seri No: 4)'nin "Araç kimlik bilgilerinin girilmesi" başlıklı 28 inci maddesi;

"(1) Hareket gümrük idaresince, transit beyanına girilmiş olan araca ilişkin kimlik bilgilerinin doğruluğu kontrol edilir; girilmemişse, söz konusu bilgiler sisteme kaydedilir. (2) Hareket gümrük idaresine sunulmak üzere eşyanın doğrudan yüklendiği taşıma aracının (kamyon, gemi, demiryolu vagonu, hava taşıtı) kayıt numarası (plaka, sefer no. vb.) veya adı gibi kimlik bilgileri bu amaçla belirlenmiş kodlar kullanılarak sisteme girilir. Farklı plakalı çekici ve römork kullanıldığında, her ikisinin de plaka bilgileri sisteme girilir." hükmünü,

Aynı Tebliğin "Taşıma sırasındaki olaylar ve olay kaydı gümrük idaresi" başlıklı 30 uncu maddesinin dördüncü fıkrası: veya

"(4) Taşıma sırasında sadece çekicinin değiştiği (eşyanın bulunduğu bölüme müdahale edilmediği aktarma yapılmadığı ya da eşyanın mühürlü konteyner içinde taşındığı durumlarda mühür kırılmaksızın konteynerin başka bir araca yüklendiği) hallerde, yeni çekicinin plaka numarası ve kimlik bilgisi TRB ve/veya taşımaya ilişkin belgeler üzerine taşıyıcı tarafından kaydedilir. Bu durumda TRB ve/veya taşımaya ilişkin belgeler üzerinde yetkili makamın onayı ve mührü zorunlu değildir ancak değişikliğe ilişkin bilgi transit veya varış gümrük idaresi tarafından olay kaydı gümrük idaresi rolü ile sonradan sisteme kaydedilir."

hükmünü amirdir.

Bu çerçevede, araç kombinasyonlarında çeşitli sebeplerle çekici plaka bilgisinin henüz bilinmediği ya da halihazırda kullanılan çekicinin taşımanın ilerleyen aşamalarında değişeceği durumlarda, çekici plakası aranmadan sistemsel zorunlulukların mevcut yarı römork plaka

bilgileriyle tekemmül ettirilmesi, bir başka deyişle çekici/yarı römork araç kombinasyonuna ilişkin yükümlüsünce çekici plakası beyan edilmediği durumlarda hareket gümrük idaresince sadece bu nedenden ötürü transit beyanının reddedilmemesi gerekmektedir.

Yarı römorkun çekici ile birlikte kombinasyon halinde yurtdışı edilecek olması halinde ise çekici plaka bilgisinin kesinleştiği aşamada yukarıda belirtilen mevzuat hükmü uyarınca, rejim hak sahibi ya da taşıyıcı tarafından Transit Refakat Belgesi (TRB) ve/veya taşımaya ilişkin belgeler üzerine yeni taşıtın kimlik bilgileri kaydedilecek ve olay kaydı gümrük idaresince sonradan sisteme dahil edilecektir.

Bilgi ve gereğini rica ederim.

Mustafa GÜMÜŞ

Bakan a.

Genel Müdür

Dağıtım: Tüm Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlükleri

Bu yazı GümrükApp'ten alınmıştır.